

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312206918
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8312206918.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., Košická 56, Bratislava, právne zastúpený HMG & PARTNERS, s. r. o., Štefanovičova 12, Bratislava proti žalovanému: Z. Q., T.. XX.XX.XXXX, H. R. XXX, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 3906,09 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 17C/533/2012-124 zo dňa 16.01.2013 takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok a vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol nasledovne: „Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 3.906,09 eur spolu s úrokom vo výške 17,70 % ročne zo sumy 3.352,83 eur od 22. 12. 2010 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % zo sumy 3.352,83 eur od 22. 12. 2010 a nahradiť trovy konania vo výške 234,-- eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 356,93 eur, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že žalobca ako právny nástupca Slovenskej sporiteľne, a. s. (v ďalšom SLSP, a. s.) sa v tomto konaní domáha voči odporcovi zaplatenia sumy 3.906,06 eur s príslušenstvom úrokom vo výške 17,70 % z istiny 3.352,83 eur od 22.12.2010 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 9,25 % z istiny 3.352,83 eur od 22.12.2010 do zaplatenia, ako aj trov tohto konania.

3. Dňa 29.05.2006 bola medzi veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s., Bratislava, IČO: 00 151 653 a dlžníkom - odporcom, uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. 0630221537. Na základe tejto zmluvy, právny predchodca navrhovateľa, poskytol odporcovi úver vo výške 50.000 Sk s pevnou úrokovou sadzbou 17,70% ročne. Odporca sa uvedený úver zaviazal splatiť mesačnými splátkami, splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci, s dátumom prvej splátky 20.06.2006 a poslednej splátky 20.05.2011.

4. Podľa predloženého výpisu z účtu č. 0630221537, odporca dňa 20.05.2006 titulom úveru čerpal sumu 50.000,-Sk. Splátky hradil takto: dňa 20.06.2006 vo výške 796,18 Sk, dňa 20.06.2006 sumu vo výške 518,82 Sk, dňa 20.07.2006 vo výške 1.315,-Sk, dňa 18.09.2007 vo výške 1.315,-Sk, dňa 16.10.2006 vo výške 1.315,-Sk, dňa 20.10.2006 vo výške 278,78,-Sk, dňa 16.11.2006 vo výške 1.036,22,-Sk, dňa 18.12.2006 vo výške 1.315,-Sk a dňa 20.12.2006 vo výške 1315,-Sk, t.j. spolu uhradil na splátkach len sumu 9.205 Sk, čo predstavuje 305,55 eur. Všetky tieto splátky boli uhradené ešte pred postúpením pohľadávky. Žiadnu ďalšiu splátku už neuhradil. Tieto splátky boli započítané v časti na úhradu úrokov z omeškania splatných do 18.12.2006 v sume 100,90,-Sk, t.j. 3,35 eur a v zostávajúcej časti 302,20 eur boli započítané na úhradu istiny.

5. Ďalej z tohto výpisu z účtu vyplýva, že odporcovi boli vyúčtované poplatky za správu úveru a to 2x po 50 Sk = 100,-Sk (3,32 eur), 30x po 60Sk = 59,75 eur, 21x 1,99 eur = 41,79 eur a 3x po 2,99 eur = 8,97 eur a poplatky za upomienky a to 3x po 200 Sk = 600 Sk (19,92 eur) za prvú upomienku a 1 x po 500 Sk = 500Sk (16,60 eur) za druhú upomienku. Kapitalizované riadne úroky, podľa výpisu z účtu predstavujú sumu 1.844,99 eur Úroky z omeškania za obdobie od 21.01.2007 do 21.12.2010 tvorili sumu 553,26 eur. Celková dlžná istina ku dňu 21.12.2010 tvorila sumu 3.352,83 eur a to vrátane istiny úveru, úrokov a poplatkov.

6. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 č. 1424/2010/CE a prílohami k uvedenej zmluve, uzatvorenou medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 a postupníkom GENERAL FACTORING, a.s., Košická 56, Bratislava, IČO: 35 838 825, bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená na navrhovateľa.

7. Listom zo dňa 28.12.2010 uvedenú skutočnosť právny predchodca navrhovateľa, spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, oznámila odporcovi.

8. Výška istiny ani výška vymáhaného príslušenstva nie je v konaní sporná, nie je v rozpore s právnymi predpismi ani s dobrými mravmi a jednotlivé súčasti príslušenstva boli dohodnuté v zmluve a vzhľadom na platobnú disciplínu odporcu, súd dospel k záveru, že návrh voči odporcovi bol podaný dôvodne a vyhovel mu v časti istiny 3.352,83 eur, ako aj v časti úroku vo výške 17,70% ročne zo sumy 3.352,83 eur od 22.12.2010 do zaplatenia.

9. Pretože odporca sa dostal do omeškania s úhradou peňažného dlhu, v súlade s citovanými ustanoveniami súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania kapitalizovaný ku dňu 21.12.2010 vo výške 553,26 eur a naďalej vo výške 9,25% ročne zo sumy 3.352,83 eur od 22.12.2010 do zaplatenia.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

11. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie s ním nekonal, nakoľko žalobca označil bydlisko žalovaného Pugačevova 15, Humenné. On však na uvedenej adrese nikdy nebýval, v čase súdneho konania býval na adrese Pugačevova 15, Snina. Súd žalovanému ustanovil opatrovníka bez zisťovania, overenia adresy. Opatrovník záujmy žalovaného nijako nezastupoval. Súd ani opatrovník mu neposkytli žiadnu ochranu z hľadiska spotrebiteľského práva. Súd ho zaviazal platiť úrok z úveru aj po skončení úveru a neskúmal, že žalobca nebol aktívne legitimovaný na podanie žaloby s poukazom na ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď žalobca v rozpore s týmto ustanovením získal živý úver. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

12. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

13. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Podľa § 29 ods. 2 O.s.p. účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Podľa § 29 ods. 6 O.s.p. účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, za opatrovníka súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktoré je účastníkovi blízke. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec. Súd nemôže ustanoviť za opatrovníka zamestnanca súdu, ktorý prejednáva vec; to neplatí vo veciach, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 1 000 eur (ďalej len „drobné spory“).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (s účinnosťou od 01.07.2016 túto problematiku upravuje § 362 ods. 1 CSP).

15. Vo vzťahu k posúdeniu včasnosti podania odvolania žalovaným odvolací súd uvádza, že žalovanému bola uznesením č.k. 17C/533/2012-117 ustanovená opatrovníčka v zmysle § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a to pracovníčka Okresného súdu Vranov nad Topľou. Opatrovníčka vo vyjadrení zo dňa 28.12.2012 uviedla, že vec ponecháva na rozhodnutí súdu na základe výsledkov vykonaného dokazovania. Súd prvej inštancie pristúpil k ustanoveniu opatrovníčky žalovanému po tom, čo sa mu nepodarilo súdne písomnosti doručiť na žalobcom uvedenú adresu žalovaného - Pugačevova 15, Snina a nepodarilo sa mu ani zistiť inú adresu, na ktorej sa žalovaný zdržiava a na ktorej si preberá zásielky, a to napriek šetreniu pobytu žalovaného prostredníctvom Ústrednej evidencie väzňov, Sociálnej poisťovne, policajného zboru SR, dopytom cudzineckej polície ČR, Mestského úradu Snina.

16. Z ustanovenia § 29 ods. 6 O.s.p. vyplýva, že za opatrovníka má byť primárne ustanovená osoba z prostredia blízkeho žalovanému. Súd prvej inštancie sa však uvedeným neriadil a nezisťoval okruh osôb blízkych žalovanému. Po tom, čo sa mu nepodarilo zistiť aktuálnu adresu žalovaného, ustanovil mu opatrovníka - pracovníčku iného okresného súdu. Takýto postup nemožno vyhodnotiť ako súladný s ust. § 29 ods. 6 O.s.p.. Cieľom ustanovenia opatrovníka osobe, ktorej pobyt nie je známy, je zabezpečiť hájenie jej záujmov, vykonávať oprávnenia osoby, ktorá tak nemôže činiť osobne v súdnom konaní. Aj neprítomnému účastníkovi konania musí byť zabezpečená ochrana jeho záujmov a základných práv. Funkcia opatrovníka bola vytvorená práve preto, aby hájila záujmy neprítomného, čo predstavuje okrem iného štúdiom spisu, podávanie vyjadrení, a vedenie celého sporu za neprítomného tak, ako by takúto povinnosť bol nútený plniť zmluvný zástupca. (porovn. nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. IV. ÚS 450/2009, zo dňa 29. 04. 2009). Je zrejmé, že v predmetnom konaní opatrovníčka žalovaného ponechala posúdenie veci v celom rozsahu na súd, vo vzťahu k hájeniu záujmov žalovaného zostala pasívna. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že pokiaľ bol za opatrovníka účastníkovi ustanovený zamestnanec súdu, spravidla, prirodzene, nemal žiadny záujem na hájení práv účastníka.

17. Za stavu, kedy bol žalovanému ustanovený opatrovník v rozpore s § 29 ods. 6 O.s.p., nemožno považovať doručenie rozsudku súdu prvej inštancie žalovanému do rúk jeho opatrovníčky dňa 04.03.2013 za právne účinné. Právne účinným tak nie je ani doručenie žaloby žalovanému. Z uvedených dôvodov je potrebné konštatovať, že odvolanie žalovaného bolo podané včas (dňa 21.11.2016, t.j. najbližší pracovný deň nasledujúci po 19.11.2016, ktorý pripadol na sobotu), v zákonnej 15-dňovej lehote odo dňa doručenia rozsudku priamo žalovanému, ku ktorému došlo dňa 04.11.2016 po tom, čo žalovaný o doručenie rozsudku sám požiadal.

18. Vo vzťahu k samotnému posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že medzi veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovaným bola uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. 0630221537 zo dňa 29.05.2006, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 50 000 Sk. Zmluva č. 0630221537 zo dňa 29.05.2006, ktorá má byť podľa vyjadrení žalobcu právny titulom vzniku jeho práva uplatneného v predmetnom konaní však nie je súčasťou obsahu spisu. V súdom spise sa nachádza len zmluva č. 0179156506 zo dňa 29.04.2005, v zmysle ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 100 000 Sk.

19. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nemožno zistiť, či súd prvej inštancie skúmal otázku aktívnej legitímácie žalobcu s poukazom na ust. § 92 ods. 8 zákona č o bankách, ktoré stanovuje podmienky postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt. Obsah spisu nasvedčuje skutočnosti, že pôvodným veriteľom žalovaného bola Slovenská sporiteľňa, a s., teda banka, ktorá pohľadávku voči žalovanému postúpila na žalobcu. Bolo preto potrebné skúmať, či k postúpeniu pohľadávky došlo v súlade so zákonom o bankách, a teda či žalobca je nositeľom ním uplatneného práva.

20. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia citoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, konštatoval, že v predmetnej veci došlo k zosplatneniu úveru. V odôvodnení však absentuje skutkové aj právne posúdenie veci vo vzťahu k dôvodnosti žaloby čo do žalobcom uplatneného práva na úhradu zmluvných úrokov po zosplatnení dlhu do zaplatenia dlhu, a to napriek skutočnosti, že otázka platenia úrokov dojednaných ako cena a odplata za úverovú službu v spotrebiteľskom vzťahu v období po splatnosti úverovej istiny, je zásadnou právnou otázkou. Súd prvej inštancie neuviedol, z akej kogentnej právnej normy, z ktorej by vyplývala povinnosť dlžníka platiť bližšie neurčenú dobu úroky popri úrokoch z omeškania, pri rozhodovaní vychádzal. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s

kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Do úvahy prichádzajú prípadne aj iné nároky z porušenia práva vyvolaného dlžníkom (náhrada škody, vydanie bezdôvodného obohatenia). Dôležité je však, že ich povahou ide nie o plnenia tvoriace cenu/odplatu za úver, ale o nároky z porušenia práva. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie.

21. V prejednávanom prípade došlo podľa názoru odvolacieho súdu postupom súdu prvej inštancie k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP, ktorá spočíva v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia. V dôsledku toho nemožno považovať napadnuté rozhodnutie za presvedčivé a táto skutočnosť sama osebe je dôvodom na jeho zrušenie a vrátenie na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodnutie zrušil postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť dôvodnosť žaloby vo vyššie naznačených intenciách s tým, že doručí žalobu s prílohami a ostatné podania protistrany priamo žalovanému, umožní mu vyjadriť sa vo veci. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavkám ustanoveným v § 220 ods. 2 CSP a pôsobilo presvedčivo.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).